

სახალხო გაზეთი

სურათებიანი დამატება.

გაზეთის № 242.

კვირა, 27 თებერვალი 1911 წ.

დამატების № 42

„სახალხო გაზ.“ თბილისის საგანგებოდ გადაღებული.

დანგრეული სახლი რომელიც ვერაზე მამადავითის მთიდან მოსხლე-ტილმა კლდემ დაიტანა.

დავითის მალაზღა

რა დიდს სულიერს ტანჯვას განიცდის საცოდავი და-
ვითი! როცა ვუყურებ მას, შიშით ვივსებ, რაღაცა გა-
მოურკვეველ შიშით! ასე მგონია, დავითში ღრმად და შე-
სამჩნევად იხატება ის, რაც ჩემში მალული და უჩინარი!..
ნუ თუ დავითისებური ხვედრი მაწევს? არ მინდა, არა! და-
ვითის სულიერი ტანჯვა ჩემში რომ ხდებოდეს,—ვერ გაუ-
ძლებდი. დავითის თვალების დანახვა მაშინებს!!

ფიქრობ, რათა სწუხს ადამიანი? რად გამოჰკრთის მისი
თვალებიდან მწუხარება, რად გადაჰკრავს შუბლზე გულის
ამღვრევი ზოლი სევდისა და სულის ვაებისა?.. დავითს არ
ვებები. საზოგადოთ ადამიანზე ვამბობ.

ამბობენ ყველას თავისი დარდი აქვს, ყოველი ადამიანი
სულიერ წუხილს თავისებურად განიცდის; ბევრს სჩვევია
დაღვრემა, სევდიანობა, ბევრს კი სულაც არაო. იქნება
ესეც იყოს, მაგრამ, ჩემისაზრით, ეს არ არის ღრმა და ჭეშ-

მარტი ახსნა კაცის სულის ვაებისა!! მე მგონია, რომ ქვეყ-
ნად არსებობს საერთო, საკაცობრიო ვაება, რომელსაც ვერ
ასცდება ვერც ერთი ადამიანი; ეს ვაება ერთში უფრო ძა-
ლიან იჩენს თავს, ვიდრე მეორეში... კერძო ადამიანი მხო-
ლოდ საშუალებაა, რომლის შემწეობითაც თავს იჩენს საერ-
თო, საკაცობრიო სევდა. ვამბობ ამას და კიდევაცა მწამს,
რომ ეს ასეა, მაგრამ... მაგარი ის არის, რომ მე მხოლოდ
ფაქტი აღვნიშნე; აღვნიშნა ადვილია, საქმე ახსნაშია, გან-
მარტებაში!..

მაშ, რათა სწუხს, რად იტანჯება ადამიანი?..

... დავითი ფრიად პატიოსანი კაცია! მის ოჯახში
ვცხოვრობ. დავითს ორი შვილი ჰყავს და იმათ ვასწავლი.
დავითი ნასწავლია, განვითარებული. უმაღლესი სასწავლე-
ბელი არა აქვს დამთავრებული, მაგრამ ეს გარემოება ნაკ-
ლად არ ემჩნევა მის ღრვა გონებას. პირიქით, ეს მეტს თავ-
ვისუფლებას აძლევს მის ჭკუა-გონებას. შვილებიც ღირსეუ-
ლი ჰყავს... ცოლი პატიოსანი, ლამაზი, გულკეთილი... და-
ვითი მდიდარია!..

მაშ რად არის იგი სევდიანი? არა, ვინც დავითის სევ-
დაზე ლაპარაკობს, ის მოცლილი ადამიანია და ცრუ...

**

სიყრმიდანვე მჩვევია ყოველივეს გაგება. მაგრამ ეს ვის
არ სჩვევია? ცნობის-მოყვარეობა ადამიანის საერთო თვისე-
ბაა, მაგრამ რანაირი ცნობის-მოყვარეობა? საქმეც ამაშია!..
მე მიზეზებს ვეძებ და შედეგს მაინცა და მაინც ძალიან არ
ვეკიდები. სხვებს კი შედეგი უფრო აინტერესებს... მე სხვებს
არა ვგვევარ.

ჰო და, აი ამ ცნობისმოყვარეობამ გამიტაცა და და-
ვითის სევდის გაგება მოვისურვე. ვატყობ, მასი ტანჯვა უბ-
რალო ტანჯვა არ არის.

ეს განზრახვა უზღველობაში არ ჩამომერთმევა, მგონია!
მით უმეტეს, რომ არაფერს ვეტყვი მას, — არც განზრახვას,
და არც განზრახვის შედეგს, თუ კი მოჰყვა მას რაიმე
შედეგი...

ჩემის აზრით საუკეთესო ადგილი დავითის მამულში
„დავითის მალლობია“. იგი მდინარის პირად მდებარეობს.
მარტო მე კი არა, ბევრს უნახავს დავითი ამ მალლობაზე
მჯდარი, მარტოდ-მარტო... ერთხელ ვუთხარი:

— რა მშვენიერი ადგილი აქვს, დავით, ამორჩეული
მოსასვენებლად!

— ჰმ! მოსასვენებლად?!.. არც ისეთი!.. არ მომწონს.
— მიპასუხებდა ხოლმე დავითი ყოველთვის, როდესაც კი
ამ საგანზე ჩამოვუგდებდი ლაპარაკს.

მესმოდა მისი სევდა, მაგრამ არ მინდოდა ეს დავითს
გაეგო. დავითიც კარგად ჰხედავდა, რომ მე მის გულის ნა-
დების გაგებას ვცდილობდი; ჰხედავდა ამას, არაფერს მეუბ-
ნებოდა, მაგრამ არც მიხსნიდა თავის გულს. ზდილობიანი
კაცი იყო დავითი, და ასეთ შემთხვევაში ლაპარაკს უმალ
გამოსცვლიდა ხოლმე.

მასხოვს ერთი საღამო, — კვლავ განვიზრახე დავითის
სევდის გაგება. დავითაც კვლავ არაფერი მითხრა, მაგრამ
იგი თვალებმა გასცა. მის თვალებიდან ამოვიკითხე რაღაც
ისეთი, რამაც შემაკრთო, შემაშინა, ენა ჩამივლო, გამა-
ჩუმა.

დავითმა ძირს დახარა თვალები, გაჩუმდა. კარგს ხანს
ვსდუმდით ორივე.

მერე მითხრა:
— შენი მტერი თუ, ასეთი, დღეები გაგრძელდა, [დაი-
ღუბა სოფელი!

— მეც ასე მგონია... მაგრამ უსათუოდ შეიცვლება...
— ხო, შეიცვლება, რა თქმა უნდა!

იმ საღამოს შემდეგ გადაწყვიტე ფრთხილად ვყოფი-
ლვიყავი: — დავითს ვაგებულები ჰქონდა ჩემი განზრახვა.

**

ერთ საღამოს დავითი იჯდა თავის მალლობაზე და და-
ფიქრებული სახით გადაჰყურებდა მდინარის მიდამოს. მისი
ცოლი, ელისაბედი, მის ახლო მუთაქაზე იჯდა და გაზეთს
კითხულობდა. მე იმ დროს სახლის აივანზე ვიყავი და ცოლ-
ქმარს ვუყურებდი შორიდან.

— ბატონო იუსტინე! დავითი გთხოვთ მალლობ-
ზე მობრძანდეთ, — გამომძახა ოთახიდან დავითის სტუმარმა,
18 წლის დარიკომ.

— თქვენ რა იცით? იქ ხომ არა ჰყოფილხართ? — ვკითხე.

— უკაცრავად! რომ არ ვიცოდე, არც გეტყობდი!!
— წყენით მიპასუხა დარიკომ.

— აბა, საიდან იცით?
— ღმერთმანი მართალს ვამბობ! იუსტინემ კარგი ლა-
პარაკი იცის!

— მაშ, ნება მიბოძეთ წავიდე, ვკითხო და ნამდვილი
გავიგო.

— არ გეკადრებათ, ბ. იუსტინე, არ გეკადრებათ!
— არა, დარიკო, გეხუმრება, თორემ მე თვითონ და-
გინახეთ, როგორ მოარბოდით აქეთ მალლობიდან!

— დაინახეთ?
— თუ არ ვსცდები, თქვენ იყავით, ამას წინად რომ
მოარბოდით მალლობიდან?

— ფეხ-შიშველი?
— განა?

— თქვენ საშიში კაცი ხართ! ტყუილებიც გცოდ-
ნათ!.. ხა, ხა, ხა! წადით, წადით მალლობაზე!

— დავითსა არ გეშინიათ? — ვკითხე ერთბაშად.

დარიკო წამოწითლდა. მის მშვენიერს პირსახეს უმწეო-
ბა დაეტყო; თავის გასამართლებლად რაღაცა უნდოდა ეთ-
ქვა, მაგრამ ვერ მოახერხა. ბოლოს, როცა აივნიდან დავეშ-
ვი, გადმომძახა:

— თქვენ მე კიდევ მოგელოპარაკებით! — ახლა კი სიბ-
რაზე, გულ-მოსულობა დაეტყო მის ხმას.

ვუთხარი:
— მალლობაზე არ მივდივარ!! მეც მინდა თქვენთან
მოლაპარაკება!

მალლობაზე მართლაც არ წავსულვარ. წავედი ტყისკენ,
რომელიც მალლობის პირდაპირ მდებარეობდა, დავითის მა-
მულის მახლობლად.

გზას გადავუხვიე და ტყეში შევედი. წამოქცეულ ხეებს
ზედ გადავუვლიდი ხოლმე, ბებერ ხეებს ძირში დავხედავდი,
ახლების მთელს სიგრძეს ავაცოლებდი თვალს, და ასე შეუმი-
ჩნევლად ტყის მეორე ბოლოზე კი გავედი. იქვე სოფლის
შარა-გზა უვლიდა ტყეს. შარას იქით სოფელი იწყებოდა.

უკან დავბრუნდი და, რადგანაც დაღლილი ვიყავი, ერთს
წამოქცეულს ხეზე დავჯექი.

სასიამოვნო საღამო იყო. ტყის გრილმა ნიავმა იმოქ-
მედა ჩემზე, ფიქრებში გავერთე.

„რად გაწითლდა დარიკო?
„ვინ იყო დავითი? ვინ არის დავითი?
„თავის გზას ამცდარი კაცი, თუ უმოწყალო ცხოვრე-
ბით გასრესილი?
„ქაბუჯობის დროს სულის აღმაფრენა ხომ არ აგონ-
დება?
„იყო კი ოდესმე მასში მოთხოვნა სულისა, რომელიც
არ აძინებდა მას, იწვევდა, ეძახდა??
„გასცა პასუხი მან იღუმალს ხმას? გაეხმაურა ცით
მოწოდებას?
„მოინდომა და ვერ შესძლო?
„იქნება ღმერთის მკვლეელი?
„იქნება სურვილია დავითი!.. მხოლოდ სურვილი და
მეტი არაფერი?
„იქნება ამოცანა იგი, უბრალო ამოცანა, როგორც
თითოეული მომაკვდავი?
„ვინ იცის?“

**

ხშირად მოხდებოდა, რომ დავითი სავანშემოდ არ გა-
მოვიდოდა ხოლმე თავის ოთახიდან, ჩაიკეტავდა ოთახს და
იქ რჩებოდა. ხანდისხან გავგაფრთხილებდა, მძინავს,
ჩუმად იყავითო. ალბად უქეიფოთ არისო, — იტყოდა ხოლმე
ამისთანა შემთხვევაში ელისაბედი.

იმ საღამოს, როდესაც მე და დარიკო ერთმანეთს გა-
მოველაპარაკეთ, დავითი სავანშემოდ არ გამოსულა.

ელისაბედი აღელვებული იყო, დარიკო არაფერს ამ-
ბობდა; ყველანი ჩუმად ვისხედით.

— შენ მიიღე, შენს თავზე, ჯორემ... მე მერიდება! —
თითქმის ყურში უთხრა დარიკომ ელისაბედს.

— კარგია, გაჩუმდი, არაფერი იქნება! — უბასუხა ელი-
საბედმა.

დარიკომ გადმომხედა, ოდნავ გაიღიმა და გაჩუმდა.

— მიირთვით, იუსტინე, რა არის, რომ არასა სქამთ?
— მომმართა ელისაბედმა.

— გმადლობთ, ბებრი ვიხელოთ.

— ცოლის შერაცხა რომ დაპიროთ, მე მკითხეთ რჩევა.

— რას ბრძანებთ, რა დროს ჩემი ცოლია?!

— სიბერეში შევსდგით ფეხი? — დაცინვის კილოთი შე-
მეკითხა დარიკო.

— გირჩევთ ისეთი ქალი შეირთოთ, რომელიც მეგობ-
რობას გაგიწევთ. — მითხრა ელისაბედმა.

— ცოლის შერთვას არ ვაპირებ. ვერ გამიგია, რა შუა-
შია ჩემი ცოლის შერთვა?.. რათ დამეუქვით?

— ყოველ შემთხვევისათვის გითხარით!! მე და ჩემი
ქმარი მეგობრები არა ვართ.

— მე კი მგონია, რომ თქვენ შორის საუკეთესო გან-

წყობილება...

ასეთს ლაპარაკში ვიყავით, როდესაც დავითი წამოგვადგა თავზე; სახე გაფითრებული ჰქონდა.

— რა ამბავია, არა გძინავს? — შეეკითხა შეშინებული ელისაბედი ქმარს.

დარიკომ თავი დახარა, ადგა და ჩქარის ნაბიჯით ოთახიდან გასვლა დააპირა.

— სად გარბიხარ, დარიკო! — მრისხანედ შეეკითხა მამვალ დარიკოს.

— ეხლავე მოგიტან, ეხლავე, ბატონო, ოღონდ ნუ გამიწყურები! — მოკრძალებით უპასუხა დარიკომ.

დავითი ერთს ხანს უყურებდა მას, მერე მობრუნდა და ოთახიდან ისე გავიდა, რომ ხმა არ ამოუღია.

ელისაბედი დარჩა გაშეშებული. შევატყვე, რომ თვალვებზე ცრემლები მოადგა. უხერხულად ვიგრძენი მასთან დარჩენა.

დავითის ოთახში ბნელოდა. ავდექი და ჩემს ოთახისკენ გავეშურე.

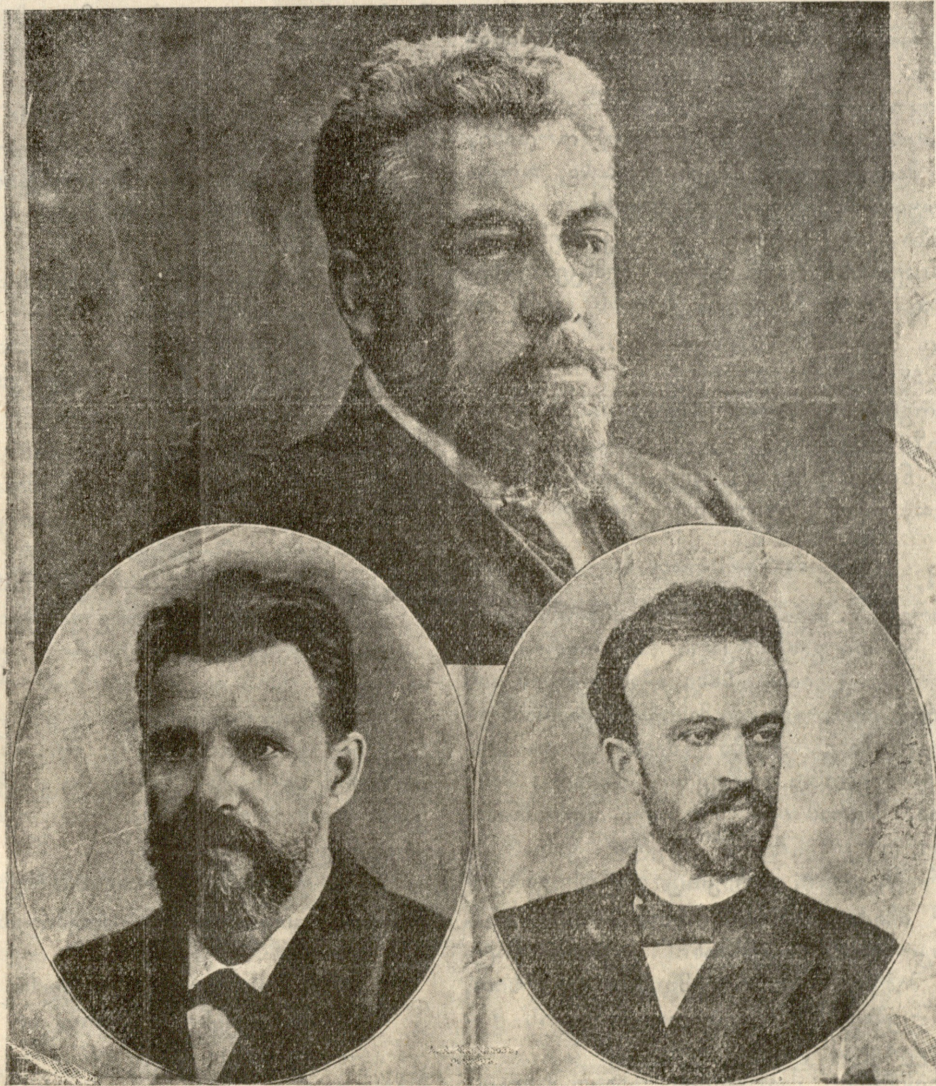
— ერთი ვნახო ღამემ თავისი საიდუმლოება ფანჯრიდან გადასკლისათანვე თავს დამცა? მაშინ?

მაინც ფრთხილად გადავეშვი. ღამის გრილმა ნიავმა დამბერა.

დავითის ოთახში სინათლეა. სჩანს, არა სძინავს. იქნება, ღამის ჩაქრობა დაავიწყდა. როგორი მქრალი სინათლეა დარიკოს ოთახში? ალბად, ღამის პატარა ღამა უნთია ბუხარში!.. დარიკოს სძინავს და მის უმანკო პირსახეს ოღნავ ეკარება მქრთალო სინათლე. რა მშვენიერი სანახავი იქნება დარიკო! ქანწკლის თეთრი გული თავისუფლად სუნთქავს... დარიკოს სძინავს, ცხადია, მაგრამ დავითს კი არ სძინავს! რას აკეთებს? რატომ არ უნდა ეძინოს? ალბად ელისაბედი დავითთან.

რად იცის იმ ფრინველმა ფეხით ჩამოკიდება და გულსაკლავად წვილი? ნუ თუ მისი რაიმე ჰმართებს დედამიწას? იქნება დასჯილია? მაგრამ დასჯა ხომ... ბუნებამ დასჯა განა იცის?.. მაშ, რად სწივის ის ფრინველი?

მოდ, დავითის ოთახში შევიხედავ, რა იქნება?.. სირ-

მოსკოვის უნივერსიტეტის დათხოვნილი პრაფესორები: ა. ა. მანუილოვი (ზევით), მ. ა. მენჯიჩი (მარჯვნივ) და ვ. ა. მინაქოვი (მარჯვნივ).

**

ჩემს ოთახში ბნელოდა. წამოვწყეკი ლოგინზე და სმენად გადავიქეცი.

დავითის სახე მედგა თვალწინ. იგი ნამდვილად გიჟი უნდა იყოს არა ნორმალური ადამიანი! რასა ჰგავდა მისი თვალები? რა საშინელი გამომეტყველება ჰქონია, როდესაც ელისაბედს უმზერდა! — დარიკო?... ა? რას ნიშნავს?..

ძილი არ მეკარებოდა. ფიქრებმა შორს წარმიტაცეს, დამატყვევეს.

გადავწყვიტე მომეშორებინა ისინი თავიდან. ეზოში გასვლა დავაპირე. ხმაურობის ატეხა არ მინდოდა, და ამიტომ ფანჯრიდან გადახტომა განვიზრახე. ჩემი ოთახის ფანჯარა ეზოში იყურებოდა. მიველ და გადავიხედე: დამეწყნარი, საიდუმლო, ღამაში დასწოლოდა არე-მარეს. თუმცა წარმტაცი, მშვენიერი იყო იგი, მაგრამ შიში ვიგრძენი მის წინაშე, გაურკვეველი, უმიზეზო.

ცხვილია?

— იქნება ღამის ჩაქრობა დაავიწყდა?

უცბად ვანათებულ ფანჯრას წინ გავჩნდი.

დავითი იჯდა, ხელოში კალამი ეჭრა და ღრმად ჩაფიქრებული რალაცას სწერდა. მას სახე სიამოვნებით სავსე ტანჯვას გამოხატავდა.

— მაშ, აი რად იტანჯება დავითი!..

რავდენს ხანს შემძლო იქ გაჩერება და თვალმოუშორებლად მხესა დავითისა? მან რა იცოდა, რომ მე უყურებდი? მაგრამ ელისაბედის გაჯავრება? დარიკოს საოცარი ქცევა? დარიკო... და თავისუფლად, დაუშლავად იხატებოდა ყოველი ფიქრი მის პირსახეზე!

— არა, ეს ნუ, ეს კი ნუ, და სხვა რაც გინდათ, ყველაფერს ავითან...
**

კარგს გუნებაზე ვიყავი, როდესაც სახლიდან გამოველ

თეატრული
გაზეთი

და მდინარესკენ გავეშურე. მდინარე დავითის სახლიდან ახლო ჩამოდოდა, და მეც ხშირად დავდიოდი სასიეროდ. მთის პაწია მდინარე ხმაურ-რაკრაკით მორბოდა.

მისი პატარა ზვირთები ხან ერთს ნაპირს ეხეთქებოდა, ხან მეორეს; დიდს ქვას შეასქდებოდა, ნაზად გააგზავნიდა რგოლებს მეორე ნაპირისკენ და თვითონ კი მთელს ტანით წინ მიჩქაროდა.

ყოველთვის მეგონა და ახლაც მეგონა, რომ მდინარის ხმაურობა რაღაც ამბავს გვიამბობს. ყოველთვის, როდესაც კი მდინარის პირად ყოფნა მომიხდებოდა, ყურს ვუგდებდი წყლის დაუსრულებელ ტიტინს. და ვამჩნევდი, რომ ჩემს იდუაღ ფიქრებს შეეფერებოდა წყლის უცნაური მეტყველება. გატაცებული მდინარის მოახრობით, ხშირად ვეკითხებოდი:

— ჰო, როგორ, როგორ!? გაიმეორე!

და მდინარეც მესაუბრებოდა თავის საიდუმლოებას.

ახლაც, ამ წუთში, მდინარის ნაპირად წამოწოლილი, ჩემს მესაიდუმლეს გადავცქერი და მის ჩურჩულს ყურს ვუგდებ. ისიც ყურში ჩამძახის:

„დარიკო, დარიკო!“

იქნება ესცდები, მაგრამ ჯერ არ მახსოვს, რომ მდინარეს შეცდომაში შევეყვანე.

მაშ დარიკო?.. დარიკო!..

ამდღეობა სულისა, როცა სიმდაბლეს ვერა ჰწოდებდი, სურვილი მშვენიერებისა, მაღალ-დიად მშვენიერებისა, როცა არ ძალმიძს შესაფრად თავყვანისცე ამ მშვენიერებს!

ნუ თუ მდინარე, ნაზი, საუცხოვოდ ამეტყველებული, მარტლს მელაპარაკება? ნიავი ასე რათა ჰქრის ჩემსკენ? ასეთის აღერსით რად მგებება, რად მიიღებს გულის კარს და ისიც უჩვევ ჰანგებით რად მიგალობებს, თუ კი...

„დარიკო, და-რი-კო:“

— ჰა? როგორ, როგორ? გაიმეორე!

„დარიკო, და-რი-კო?“

მდინარესთან ერთად ნიავიც, ტყეც, ამას ამბობს...

— ჩუმად, არ გამცეთ, ღვთის გულისთვის არავის გააგებინოთ!

„დარიკო, დარიკო“!..

— სუ... თქვენი ჰირიმე... სუ! ნუ... ნუ ამბობთ!..

დავითის მეზობლად ერთი გლეხი-კაცი სცხოვრობს — ლუკა. გავიცანი. გონიერი, ჰკვიანი სახე აქვს ლუკას. ის ცოტას ლაპარაკობს, მაგრამ თვითოეული მისი სიტყვა ბრძნული და დაკვირვებულია: გულჩახვეულობა შევატყე და ვუსაყვედურე. თავის გასამართლებლად არაფერი მითხრა. მასთან დაახლოვება მინდოდა, მაგრამ იგი მიუვალა აღმოჩნდა. ამან საშინლად დამალონა: ლუკამ იცის მთელი ვითარება დავითის ოჯახისა. თუ არა ესცდები, დარიკოც ლუკას გაზდილია. „თუ არა ესცდები“ იმიტომ ვამბობ, რომ ლუკას არასოდეს არ უთქვამს დარიკოსთვის აღერსიანი, ტკბილი სიტყვა. დარიკო კი ხშირად მიჰმართავდა ხოლმე მას აღერსით. ასეთ შემთხვევაში ლუკა უცბად ჰწოდებოდა დარიკოს უკმაყოფილო თვალთ შეჰხედავდა, და წავიდოდა...

ერთხელ ეზოში დავდიოდი, მალლობის ახლო-მახლო. შორიდან დარიკოს ხმა მოისმა.

დარიკოს ხმა...

ნაზი იყო მისი ხმა და ტკბილი, საამო: ხან მდუმარე, გაურკვეველი სევდა-წუხილით აღსავსე, ხან ნეტარი, მხიარული...

ეს ხმა მომესმა, დარიკოს ხმა, მისკენ წავედი.

გარს მევლებოდა იგი ხმა, გულის სიღრმეში მწვდებოდა, სატირლად მიწვევდა, საცრემლოდ მეძახდა. მივდიოდი მდინარისაკენ... წინ აღევლებული ლუკა შემომხედა. სევდა-წუხილს შეეკრა მისი შუბლი, შეექმუხვნა წარბი. დამინახა თუ არა, შეკრთა, ბრახით სავსე თვალთ გადმომხედა და საჩქაროდ განმშორდა. ლუკას არასოდეს არა ჰქონია თვალის ასეთი გამომეტყველება... ლუკა წავიდა, შორიდან კი კვლავ დარიკოს ხმა — ისმოდა.

მე მაინც გავყევი ამ ხმას.

შორიდან დავინახე დარიკო... ხის ძირში წამოწოლილიყო, თავი ხისათვის მიეყრდნო და თვალე-დაჩუქული მღეროდა.

— ნეტავ შენ, ხეო უსულო, რომ ამ შვენიერ ასულის სურსტკვასა ჰგძნობ.

— თქვენი ხმა მომესმა, — ვუთხარი ჩუმად, როდესაც დარიკოს მიუახლოვდი.

ჩემს ხმაზე დარიკო შეკრთა; ადგა, მღერა შესწყვიტა... უკანასკნელი ჰანგი მისი ხმისა სადღაც შორს მისწყდა.

— მე მხოლოდ ჩემთვის ვლიღინებდი.

— საშიშია თქვენი ღიღინი, დარიკო! იგი კაცის ვულში მიძინებულ გრძობას აღვიძებს. საშიშია!

— ხა, ხა, ხა! როგორა სთქვით? მეცინება! — შემომხედა იგრძნო რომ მისი არ მესიამოვნა და, ჩუმად მითხრა:

— უკაცრავად!

— თქვენ თქვენთვისა მღეროდით, მაგრამ აქ იყო კაცი, რომელიც გისმენდათ.

— აქ არავინ ყოფილა; თქვენ იცრუეთ.

— თქვენ ლუკა გისმენდათ.

— მერე?

— ის გაექცა თქვენს მშვენიერს ხმას.

— თქვენ რატომ აღარ გაეცით? ხა, ხა განა მშვენიერს ხმას კაცი გაექცევა? აღბად არ იყო მშვენიერი.

— ჩემთვის...

— შინ წამობრძანდებით, თუ ისეირნებთ? — უცბად, მოულოდნელად შემეკითხა დარიკო და წასვლა დააპირა. არ მესიამოვნა, მაგრამ დავმორჩილდი.

ერთხანად ჩუმად მივდიოდით.

— დიდს ხანს დარჩებით სტუმრად დავითთან? — შევეკითხე დარიკოს.

— შესაძლებელია სულაც არ დავბრუნდე სახლში.

კვლავ დავჩუმდით.

— გახსოვთ, ერთხელ მითხარით, რომ ჩემთან მოლაპარაკება გსურდათ? — მე მზად ვარ!

— მახსოვს!

— გისმენთ.

— ეხლა მე არა მსურს მოლაპარაკება.

— თქვენი ნებაა, მე მოვიცილი!

— არა, ღმერთმანი, მაშინ აღბად მინდოდა რაღაცა მეთქვა, ეხლა აღარ მახსოვს, დამავიწყდა.

— როგორ თუ დავავიწყდათ?

— აღბად ისე გითხარით, უმნიშვნელოდ... უშინაარსო სიტყვები, ხომ იცით, აღამიანს მალე ავიწყდება.

— რად იგონებთ?

— დავითმა მითხრა: მოგონება და გამოგონება ეს ისეთი ორი საუნჯეა, რისთვისაც აქ ქვეყნად ღირს ცხოვრებაო. კაცი რომ მათ მოკლებული იყოს, მისი ყოფა-ცხოვრება არაფრად ივარგებდოდა.

— დავითს გამოარჩენია ისეთი რაღაც, რომელიც ხსენებულს ორს საუნჯეს აღემატება.

— რა?

— ეს ის ძალაა, რომელსაც ლუკა გაურბოდა.

— მე თქვენი ხუმრობა არ მესმის.

— მე არცა ვხუმრობ აბა, ჰკითხეთ ლუკას, რად გარბოდა იგი?

— მე არა ვკითხავ.

— საბრალო ლუკა!! ხვალ საღამოს იმასთან მივალ, ბევრს რამეს ვეტყვი.

— რას ეტყვით?

— არ ვიცი, რას ვეტყვი. შეიძლება ლაპარაკის შემდეგ, ამ გზით დავბრუნდე!

დარიკო გახსლტა გვერდით, შემომხედა. ბოროტის ცეცხლით ანთო თვალები.

სახლის ეზოს მივუახლოვდით. დარიკოს უნდა დავშორებოდი.

— უსათუოდ გამოველაპარაკები ლუკას, — კვლავ გავიმეორე, და თვალეში ჩავაშტერდი. დარიკო გაწითლდა. ამან ეჭვი დამიბადა და უკვე განზრახ განვიმეორე: — საღამოს ლუკას სახლიდან ამ გზით დავბრუნდები.

— გაჩუმდით! — შეჰყვირა დარიკომ.

ლეო ქიანელი.

(დასასრული იქნება)